

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 2

Матеріали

*Міжнародної науково-практичної конференції
“Правова держава та демократичне суспільство:
фактори розвитку та взаємодії”
м. Київ, МАУП, 14 квітня 2016 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2016

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 3 від 30.03.16)*

Редакційна колегія:

*М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
М. Ф. Головатий (заступник голови), д-р політ. наук, проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
О. В. Баєва, д-р біол. наук, проф.;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
М. Л. Головка, д-р іст. наук, проф.;
В. Б. Захожай, д-р екон. наук, проф.;
В. І. Литвиненко, канд. юрид. наук, доц.;
В. В. Рябцев, канд. техн. наук, доц.*

*Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.*

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП
“Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 2: Матеріали Міжнародної наук.-практ. конф. “Правова держава
та демократичне суспільство: фактори розвитку та взаємодії”, 14 квітня
2016 р. / редкол.: М. Н. Курко (голова) [та ін.]. — 2016. — 448 с. : іл. — Бі-
бліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних
конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модерніза-
ції України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто
цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модер-
нізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

Гринько А. А. Законодавство України про офшори: етапи формування та реалії сьогодення	231
Зінченко О. В. Теоретико-методологічні засади реформування системи державного управління промисловою власністю в умовах євроінтеграції.....	235
Дереновський Р. М., Заболотна О. В. Актуальні проблеми здійснення правосуддя в Україні шляхом призначення та проведення експертизи в судових процесах та шляхи їх вирішення.....	241
Доносо Варгас Дієго Хосе, Доносо Варгас Сантьяго Феліпе Енергетична безпека України: становлення національної стратегії.....	245
Курчина Т. О., Мельниченко Я. Б., Чорний Е. В. Інформаційний простір України в контексті процесів глобалізації.....	248
Кобрицький В. В., Репченко А. Ю. Підвищення ефективності зовнішньоекономічної діяльності та перспективи розвитку вітчизняних підприємств у контексті руху України до Європи	251
Корінчевська І. А. Адаптування міжнародно-правових документів з прав людини на охорону здоров'я до вітчизняних реалій	255
Лапицька Н. І. Особливості процесу адаптації персоналу в умовах системної кризи	258
Левченко М. О. Роль підготовки допризовної молоді до військової служби в освітньому середовищі на сучасному етапі	261
Медвідь А. М., Грицуненко Я. С., Твердохліб А. І. Феномен автономії: міжнародний досвід.....	265
Міхатуліна О. М. Державний контроль та нагляд за господарською діяльністю та засоби державного захисту прав суб'єктів господарювання	268
Шашкова-Журавель І. О. Участь МОП в міжнародно-правовій системі охорони праці будівельників	271
Швець Н. Г. Використання активних методів вивчення дисципліни “Основи охорони праці” студентами напряму “Правознавство”	274
Антоняк Я. Ю. До питання про організацію розвідувальної діяльності у гетьманаті за правління К. Розумовського	277

ДОПОВІДІ МОЛОДИХ ВЧЕНИХ ТА СТУДЕНТІВ

Башлаєв А. П. До проблеми інвестиційно-інноваційної моделі економіки сучасної України як потенційного фактора формування ринкової економіки правової держави	280
Біленко Л. М. Сучасні проблеми розвитку інформаційних технологій та їх вплив на розвиток суспільства	284

РОЛЬ ПІДГОТОВКИ ДОПРИЗОВНОЇ МОЛОДІ ДО ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

На початку ХХІ століття у світі відбуваються кардинальні трансформації, що супроводжуються зміною геополітичних конфігурацій. Глобальна фінансово-економічна та політична криза стала черговим викликом світовій цивілізації, обумовила невизначеність перспектив глобальної та національних економік, прискорила пошук шляхів модернізації суспільних систем. Спостерігається небезпечна тенденція перегляду національних кордонів поза нормами міжнародного права. Застосування сили і погрози силою повернулися до практики міжнародних відносин, у тому числі в Європі. Воєнні засоби, створені наприкінці минулого століття для протидії небезпеці індустріального та постіндустріального характеру, виявляються здебільшого малоефективними перед необхідністю подолання викликів та загроз нового походження. Ситуація вимагає принципово іншого мислення та дій.

В нових історичних реаліях значно зростає роль Збройних Сил України, які є ядром та головним інструментом забезпечення на належному рівні національних інтересів, і разом з іншими військовими формуваннями й органами державної влади й місцевого самоврядування призначені для відбиття зовнішньої збройної агресії й інших воєнних загроз, пов'язаних із застосуванням військової сили проти України. Незаперечно актуальним зазначене в умовах сьогодення, коли воєнно-політична обстановка в Україні залишається напруженою. Сепаратисти у східних областях продовжують дестабілізувати обстановку. Аналіз ситуації, що склалась на цей час у Східних областях України дає підстави констатувати те, що за дестабілізацією ситуації в Донецькій та Луганській областях стоїть військово-політичне керівництво Російської Федерації.

Вищезазначене вимагає оперативного вирішення завдань у сфері забезпечення суверенітету та територіальної цілісності України і є однією із умов реалізації освітньої програми та концепції якісної підготовки допризовної молоді до захисту Батьківщини.

Перед освітніми закладами в Україні стоїть складна і відповідальна задача — виховати високоморальне, національно — свідоме підростаюче покоління, патріотів своєї Батьківщини, спадкоємців і продовжувачів національних традицій.

В даний час підготовкою допризовної молоді до військової служби займаються освітні заклади та громадські організації Товариства сприяння обороні України (далі-ТСОУ). Їх діяльність з підготовки допризовної молоді по військовими спеціальностями керуються військовими комісаріатами. Важливість підготовки допризовної молоді в ТСОУ обумовлена низкою чинників.

По-перше, всебічна підготовка молодого покоління до захисту своєї Вітчизни залишається важливим чинником зміцнення обороноздатності країни.

По-друге, при значному скороченні Збройних Сил та зниженні військових витрат, перехід на контрактну систему проходження служби, скорочення термінів служби

військовослужбовців за призовом виникає нагальна потреба підготовки навченого поповнення для Збройних Сил України.

По-третє, підвищення ролі підготовки допризовної молоді, майбутніх захисників Батьківщини значною мірою визначається впливом на розвиток військової справи науково-технічного прогресу, який пред'являє високі вимоги до військової і технічної підготовки воїнів. Військова підготовка в сучасних умовах стала більш диференційованою. Наприклад, якщо, до початку першої світової війни основних військових спеціальностей було 1520, в роки другої світової війни — 160, то зараз в армії налічується більше 2 тис. військових спеціальностей.

По-четверте, аналіз практики підготовки допризовної молоді до військової служби показав, що вміла і цілеспрямована робота в цьому напрямку сприяє об'єднанню всього населення для спільного захисту держави.

По-п'яте, змінилися моральні підвалини суспільства, які породжують правовий нігілізм, політичну наївність, споживацьку психологію і пацифістські настрої більшої частини підлітків. У значній мірі втратили свою роль, ідеї патріотизму.

Дослідження показало, що якщо в середині 90-х років минулого століття кожен другий з опитаних вважав такі поняття як патріотизм, честь, військовий обов'язок не обов'язковими. Понад 35 % молодих людей заявляли про готовність покинути Україну, а близько 70 % — про безглуздість військової служби. В даний час соціальна ситуація значно покращилася. Проведені в ході дослідження опитування показали, що зараз більшість допризовної молоді все ж вважають військову службу необхідною, а намір покинути країну висловлюють одиниці.

По-шосте, аналіз практики взаємодії військкоматів та освітніх закладів показує, що зараз виникають проблеми, пов'язані з посиленою комерціалізацією діяльності суспільства, відсутністю необхідних для формування військових знань, умінь і навичок у педагогічного та інструкторського складу. За підсумками опитувань 77 % офіцерів військкоматів відзначили недостатній рівень підготовки допризовної молоді у закладах освіти.

Відповідно в Україні створюється теоретична база для розв'язання завдань щодо реформування підготовки допризовної молоді до військової служби.

Відповідно з "Концепцією допризовної підготовки і військово-патріотичного виховання молоді" затвердженою Указом Президента України № 948/2002 від 25 жовтня 2002 р. військово-патріотичне виховання молоді здійснюється за такими напрямками [3]:

державний — базується на забезпеченні державою військово-патріотичного виховання;

соціальний — ґрунтується на вивченні норм моралі та їх дотриманні; він орієнтований на усвідомлення пріоритету загальнолюдських цінностей та інтересів, виховання шанобливого ставлення до культури, історії, мови, звичаїв і традицій українського народу;

військовий — передбачає вивчення військової історії України, переможних битв українського війська, основних зразків техніки і озброєння Збройних Сил України, набуття початкових навичок користування ними, підвищення фізичної загартованості в інтересах підготовки до захисту Вітчизни;

психолого-педагогічний — ґрунтується на вивченні психологічних особливостей молоді, їх урахуванні у процесі підготовки молоді до військової служби, проведенні медичної роботи з узагальнення та поширення передового досвіду військово-патріотичного виховання, вдосконаленні форм і напрямів цієї діяльності;

правовий — передбачає формування глибоких правових знань, прищеплення високої правової культури.

У процесі навчання з допризовної підготовки молоді повинні:

1) Усвідомити положення Конституції України про захист Батьківщини [1], Закон України “Про загальний військовий обов’язок і військову службу” [2].

2) Усвідомити призначення Збройних Сил на інших військових формувань України, їхні характерні особливості.

3) Засвоїти основи цивільного захисту, військової справи і медико-санітарної підготовки.

4) Набуття психологічної готовності до військової служби, щоб після призову якнайшвидше оволодіти програмою підготовки молодого солдата.

Вирішення цих завдань покладено в основному на навчально-виховні освітні заклади, де склалася і діє впорядкована система підготовки допризовної молоді до військової служби.

Ми стверджуємо, що роль підвищення якості підготовки допризовної молоді до військової служби в даний час підвищується у зв’язку з стримуванням, збройної агресії проти України, прикриття важливих об’єктів держави, угруповань своїх військ від ударів засобів повітряного нападу та ураження військ і об’єктів противника, а також з терористичною діяльністю диверсійних груп та радикально налаштованих сепаратистів на сході країни змусили визначити нові пріоритети військового будівництва[.]. Всі ці умови вимагають оперативного вирішення завдань у сфері забезпечення суверенітету та територіальної цілісності України і самої підготовки допризовної молоді до проходження в майбутньому військової служби. В даний момент іде мова про проходження військової служби за контрактом, як одного із видів проходження військової служби.

Є необхідність підкреслити, що згідно з “тимчасовою інструкцією щодо організації відбору на військову службу” за контрактом приймаються громадяни України, які прослужили на строковій службі не менше одного року і мають відповідну професійну підготовку за фахом.

Отже, дехто з державних службовців глибоко помиляються, коли думають, що з введенням професійної армії допризовна підготовка як така не потрібна, але навпаки, її роль значно підвищується.

У процесі проведення занять з допризовної підготовки допризовна молодь усвідомлює основні вимоги Конституції України з військових питань [1], Закону України “Про загальний військовий обов’язок і військову службу” [2], морально й фізично готується до військової служби, отримує військово-патріотичне загартування як могутній стимул у боротьбі за розбудову нової незалежної України та його війська. “І до війська має прийти молода людина, готова захищати Батьківщину не лише тому, що так велить відповідний закон, а й за своїми переконаннями, сформованими задовго до того, як одягне військову форму” [10].

До кожного юнака необхідно доводити, що військова служба — це не тільки обов’язок громадянина України, а важливий процес подальшого розвитку та фізичного змужніння особистості, формування чітких чоловічих рис характеру, загартування тіла й духу, зміцнення патріотичних почуттів, щоб у будь-який час стати на захист Батьківщини.

Ми маємо пам’ятати, що чим вищою буде психологічна підготовка учнівської молоді до військової служби, тим краще й успішніше вона проходитиме. “Розв’язуючи питання про мету виховання сучасної учнівської молоді, ми мусимо рахуватись не лише з нашими традиціями, а й з тими завданнями, що ставить перед нами сучасне

й майбутнє, а також прийняти до уваги психічні властивості нашого народу, як позитивні, так і негативні. Перші треба розвивати, другі усувати або принаймні ослаблювати,” — як зазначав вчений і педагог Г. Г. Ващенко [5].

Сумніву не підлягає, що допризовна підготовка як би синтезує всю роботу з готовності допризовної молоді до служби в армії.

Джерела

1. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. // Голос України, 1996. 13 липня.
2. Закон України “Про загальний військовий обов’язок і військову службу” від 25 березня 1992 р. № 2232-ХІІ (в редакції Закону № 776-ХІV від 18.06.99) // ВВР, 1999 р., № 33, Ст. 270., Друкувалось із змінами, внесеними Постановою Верховної Ради України від 19 листопада 1993 року. // Військове законодавство України та право. — К. 1994. С. 36–46.
3. Указ Президента України № 948–2002 від 25.10.2002 р. “Про Концепцію допризовної підготовки і військово-патріотичного виховання”.
4. Указ Президента України від 17 квітня 2002 року № 347/2002 “Про Національну доктрину розвитку освіти”.
5. Закон України “Про Збройні Сили України” від 5 жовтня 2000 р. № 2019–ІІІ.
6. Полторак С. Щорічний Звіт Міністра оборони України — “Військо України”, Січ 9, 2015 // 11:17.
7. Волкова Н. П. Педагогіка. — К.: Академвидав, 2007. — 516 с. — С. 458–460.
8. Грицяк, І. Диференційована європейська інтеграція: аналіз концепцій, підходів та інструментів / І. Грицяк, О. Хоменко // Зб. наук. праць Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. — 2009. — № 1. — С. 182–193.
9. Законодавчі акти України з питань військової сфери і державної безпеки. — К., 1992. — С. 48.
10. Зatinaiko O. I., 2003, “Комплектування Збройних Сил України за контрактом — важливий чинник їх професійного зростання”. www.min.gov.ua/ukr/index.cgi, Інтернет.